

Diverse

FORMACIÓ, CURES I VISIBILITAT
PER A L'ALLIBERAMENT LGBTI

NÚMERO 1 | ESTIU 2018 | 12.000 EXEMPLARS

Educar per transformar

—ANNA CELMA @Acelmamelero

Una de les primeres línies de front en la lluita pels drets i la visibilitat LGBTI és el de l'educació. A Catalunya hi ha diversos projectes en marxa que aborden el repte d'educar en llibertat i diversitat

Per garantir la seva continuïtat, el patriarcat tendeix a imposar una imatge monocolor de la realitat en què s'invisibilitzen les identitats i experiències enteses com a "dissidents". Aquesta realitat en escala de grisos es transmet com a normativa des del naixement. L'assignació d'un sexe binari i la consegüent criança d'acord amb uns rols de gènere concrets comporten que tot un seguit de conductes, sentiments i aspectes físics s'etiquetin com a femenins o masculins.

Per transformar-ho, diversos col·lectius treballen al món educatiu desmantant totxo a totxo el mur patriarcal de l'homofòbia, la transfòbia i la bifòbia. Parlem de Cúrcuma, Candela, Conexus, el Centre Jove d'Atenció a les Sexualitats, Creación Positiva i Fil a l'agulla; comparteixen una mirada LGBTI interseccional i apoderadora que vol combatre les discriminacions. Fan treball amb menors i amb adults, perquè l'altre gran pal de paler és la formació a professionals de diversos àmbits que treballin directament amb joves o bé que posin en marxa i apliquin polítiques de garantia dels drets LGBTI recollits en la Llei 11/2014.

A Fil a l'agulla fa anys que van posar en marxa el projecte "Escoles Coeducadores" en diferents centres escolars; per exemple a Cardedeu. Acompanyen les escoles perquè incorporin la mirada feminista a la tasca educativa i a les estructures, treballant amb professorat, famílies i alumnat. Aquests projectes són la porta d'entrada per treballar la convivència i prevenir la discriminació, l'assetjament escolar o la LGBTI-fòbia, posant el focus en el gènere des d'una mirada interseccional.

"Hem descobert que no hi ha receptes màgiques a les escoles: igual que les persones, cada centre necessita fer el seu propi procés i camí", explica Sara Carro, sòcia de la cooperativa. Durant la primera fase d'intervenció es proposa a l'escola formar-se i sensibilitzar-se. Obrir la mirada i "ser conscient de com transmetem inconscientment idees racistes i masclistes que afavoreixen l'exclusió i les desigualtats de poder. Després, entrem en acció", descriu Carro. Des de les experiències individuals o de grup ajuden a fer que la canalla aprengui a reconèixer discriminacions i a combatre-les. També ofereixen bibliografia i recursos sobre prevenció de la LGBTI-fòbia i d'acompanyament a les identitats de gènere no normatives. Per exemple, Carro és coautora de *Cua de Sirena*, un conte escrit amb Alba Barbé i l'il·lustrador Jordi Turu on aborden la diversitat LGBTI en infants.

Candela, cooperativa d'acció comunitària i feminista, fa tallers, assessorament, formacions i acompanyament per a infants, joves i adults. Un dels seus projectes estrella és "La Lore", que promou l'educació sexual apoderadora entre adolescents. Ara passarà

a tenir un espai físic en integrar-se al Centre Jove d'Atenció a les Sexualitats (CJAS) de Barcelona, amb una especial atenció a l'acompanyament individual a joves LGBTI. Fa un any que aquest centre va iniciar un treball de revisió. El primer canvi va ser al nom: la lletra *a* de les sigles feia referència a l'anticoncepció, però van adonar-se que aquest plantejament deixava al marge les relacions no heterosexuales.

"Amb la col·laboració i l'acompanyament de Candela, vam veure que les nostres motxilles de prejudicis i de desconeixements pesaven molt. La incorporació de persones LGBTI a l'equip també va contribuir a prendre consciència. Volem deixar enrere la motxilla de l'heteronormativitat. És molt fàcil posar la bandera arc iris a la façana i dir que ets un espai *LGBTI-friendly*, però per ampliar els imaginaris i desmuntar estereotips cal fer tot un treball de formació profunda que requereix implicació emocional i voluntat", comparteixen des del CJAS. Un dels projectes on se senten satisfetes per haver integrat la perspectiva interseccional transversal per explicar la sexualitat és en el ja famós programa audiovisual *Oh my goig*, adreçat a adolescents.

Candela explica que l'educació sexual per a joves acostuma a consistir en una formadora que visita les aules puntualment, on s'aborda la prevenció anticonceptiva i algunes infeccions de transmissió sexuals —no totes— i s'aprèn a posar únicament preservatius masculins. Sara Barrientos, de l'entitat, explica que per elles "és una oportunitat perduda: l'educació sexual no ha d'estar centrada en el perill o el risc, sinó en el plaer, l'autoestima, la comunicació, la llibertat d'expressió... Per això 'La Lore' se centra molt en les pràctiques: com lliguem, què ens agrada, què hi ha més enllà del coït heterosexual. Tot plegat trencant amb els models cisheteronormatius", comparteix.

Alerta, a més, que l'educació sexual no es permet que entri a l'escola primària per por a la reacció de les famílies, per temor a la sexualització prematura dels infants, etc. "Però si no ho fem activament, l'educació sexual la trobaran a partir de veure pornografia a soles. Amb tots els missatges perjudicials que reben d'un model normatiu de sexualitat, cos o desitjos, hem de començar molt abans, perquè així podem desmuntar aquest imaginari", defensa Barrientos.

Alhora, cal atendre i visibilitzar les violències LGBTI-fòbiques que sovint viuen les adolescents en referència a la seva sexualitat. Maria Mena, de Conexus, explica que "hi ha situacions de violències molt subtils que el professorat sovint no identifica, sigui per manca de formació o d'interès. Sovint, els centres educatius veuen el *bullying* com un fracàs, i això dificulta una intervenció

Un dels projectes estrella és "La Lore", que promou l'educació sexual apoderadora entre adolescents. Ara passarà a tenir un espai físic en integrar-se al Centre Jove d'Atenció a les Sexualitats

adequada”, argumenta. Per ella, és cabdal trencar situacions de camaraderia i l’ocultació o silencis d’aquestes violències.

“Davant d’això, no es pot ser neutre: sovint, qui té la clau per aturar una situació de discriminació és l’entorn i la persona o persones agressores. La corresponsabilitat és fonamental per aturar la LGBTI-fòbia”, defensa Mena, des de l’experiència de Conexus treballant amb alumnat. “La invisibilitat LGBTI té un fort impacte en l’autoestima de les menors i en dificulta l’autoacceptació de la sexualitat o identitat de gènere pròpies. Per això, entenem que incorporar la perspectiva de la diversitat ens ajuda a educar persones respectuoses amb totes les formes de ser, sentir i estimar”, explica. Conseqüentment, aquesta tasca fa prevenció de les violències derivades de la intolerància o la incomprensió, dins i fora dels centres educatius.

MANCA D’UNA PERSPECTIVA INTERSECCIONAL

Anna Bigordà, membre de Cúrcuma, comparteix que precisament un dels reptes que es troben en les seves formacions a professorat és desmuntar un pensament de “caixes tancades” pel que fa a les orientacions sexuals i les identitats de gènere. “Hem passat de les caixes de l’heteronormativitat a les caixes LGBTI, quan en realitat l’objectiu és que no hi hagi cap etiqueta tancada per definir les persones. Podem fluir al llarg de la vida, tenir diverses experiències d’identitats de gènere, d’orientacions sexuals i de desitjos”. En canvi, s’hauria fet un pas endavant d’un model estrictament binari a una paleta de colors més àmplia, però malgrat tot igualment restrictiva.

Per impulsar aquest canvi de paradigma transformador fan servir diverses eines. Entre elles, destaca el seu projecte de teatre fòrums amb estudiants de secundària. A partir d’escenes teatrals on es posen en marxa mecanismes patriarcals, sexistes i LGBTI-fòbics, generen un espai de debat i reflexió amb l’alumnat. “Pugen a l’escenari i, des

de la seva experiència, transformen l’escena per desmuntar aquestes violències. Algunes ho fan des de la vivència pròpia o pròxima (amistats, familiars...). És un moment de visibilització i d’apoderament des de la pràctica. Ho agraeixen, perquè ens diuen que a vegades la teoria no els resulta suficient”, explica Bigordà.

L’entitat Creació Positiva fa formacions als consistoris municipals per a professionals que treballen amb infància o joventut i per a equips d’atenció a les violències masclistes en el context de relacions no heteronormatives, reconeixent “les circumstàncies vitals i polítiques que podem trobar en les diferents experiències dels col·lectius que conformen les sigles LGBTI”, detalla Montse Pineda, membre de l’entitat. Alhora, fan acompanyament directe, per exemple, a joves diagnosticats amb VIH. Actualment tenen un grup de joves d’origens diversos que, en molts casos, han viscut en pell pròpia l’homofòbia i la serofòbia.

Pineda denuncia que a l’educació “manca voluntat per fer real el dret d’infants a ser educats en la garantia dels drets sexuals i reproductius (DSiR) i cal perspectiva feminista interseccional en clau LGTBI que trenqui amb els essencialismes”. Maria Mena, de Conexus, alerta d’altres mancances; per exemple, el desconeixement envers el protocol contra assetjament LGBTI-fòbic de la Generalitat de Catalunya.

Pineda remarca que aquest dèficit prové de les direccions dels centres i, per tant, de les directrius del Departament d’Ensenyament. “Ens preocupa que aquestes formacions a professionals, en l’àmbit educatiu o d’atenció municipal, no estiguin reglades ni tinguin mecanismes d’avaluació”, assenyala. Per això fan incidència en com cal aplicar la transversalitat de la perspectiva interseccional a totes les polítiques, més enllà dels àmbits específics d’actuació relacionats amb els col·lectius LGBTI.

ENS FORMEM

pàg. 2-3

ENS CUIDEM

pàg. 4-5

ENS VISIBILITZEM

pàg. 6-7

SUPLEMENT EDITAT PER:

La Directa s.c.c.l.
www.directa.cat

Riego, 37, baixos esquerra
 08014 Barcelona
 Tel: 935 270 982
 Mòbil: 661 493 117
directa@directa.cat

COORDINACIÓ
 PAULA RODRÍGUEZ I VÍCTOR YUSTRES

EDICIÓ
 JESÚS RODRÍGUEZ

FOTOGRAFIA
 VÍCTOR SERRI

CORRECCIÓ
 ÈLIA OLIVAN

MAQUETACIÓ
 DIEGO MUÑOZ

Afectes entre iguals, múscul d'autodefensa

_MERITXELL RIGOL @TxellRigol

El teixit associatiu LGBTI aposta per promoure espais de sociabilització entre iguals per fer del suport mutu una eina que els permeti guanyar força davant les discriminacions quotidianes

Jaume Piqué-Abadal parla dels anys en què la sida feia estralls com un temps de “gran ensenyament” pel moviment LGBTI. “Per anar al metge o per morir, l’acompanyament sovint venia d’iguals”, recorda aquest membre de la Fundació Enllaç. “Ens vam convertir en una comunitat capaç de comprometre’s amb la persona que té al costat en els moments difícils, de cooperar per ajudar-nos, i és el mateix que fem avui”. De les activitats que, en paral·lel als serveis de suport a persones grans LGBTI, l’entitat organitza en diu que el valor principal és la capacitat de generar vincles. “No són només per divertir-se, això ho podem fer en molts més llocs, sinó que permeten crear relacions de confiança i fer saltar alarmes quan fa falta”, explica.

Fent una mirada al trajecte recorregut dels anys 80 fins avui, Piqué-Abadal remarca que el col·lectiu LGBTI està del tot “obert a la comunitat”, però que, tanmateix, “no es poden deixar de reivindicar els espais segurs”. Així ho perceben moltes de les persones vinculades a les organitzacions del moviment, que aposten per donar lloc a espais en què sigui possible viure la pròpia identitat de gènere i la sexualitat sense pressions ni temor a rebre sancions, per no respondre a la cisheteronorma (l’ordre que privilegia socialment les persones heterosexuales i les identificades amb el gènere binari –home o dona–, assignat en néixer segons els genitals).

Paral·lelament al treball portes enfora, per combatre les violències LGBTI-fòbiques i defensar els drets de les persones amb identitats de gènere i sexualitats no normatives, són moltes les entitats que, dins la seva activitat, aposten per crear i mantenir espais de coneixença, suport mutu i cura entre persones d’aquest col·lectiu. Una necessitat que no només no desapareix amb el pas de les dècades, sinó que, assegura Piqué-Abadal, no es perd del tot amb l’edat. “Compartir és terapèutic, també per a la gent gran, però ho és especialment quan ets jove. Penso en quan tenia divuit anys. Com arribes a necessitar trobar-te entre iguals per ajudar-te a ser, per ajudar-te a veure que això que tu sents també ho senten altres persones”, comparteix.

Just divuit en té ara Carlos i, a pesar del salt generacional, no ha perdut aquesta necessitat. Ens explica que fa temps que està “en transició” i que el seu és un entorn agradable: família que li dona suport, xicota i amics. Tot i això, destaca la importància de generar relacions de confiança entre persones LGBTI.

“Els espais de socialització d’adolescents són totalment heteronormatius i necessitem espais en què es puguin reconèixer en altres i en què puguin expressar-se en llibertat; una llibertat amb què la majoria no poden fer-ho en el dia a dia”, reivindica Sara

Espai creatiu de dones trans impulsat per Metges del Món

Barrientos, coordinadora de les colònies d'estiu Oasis –adreçades a joves LGBT–, de la cooperativa Candela. Prejudicis, insults, acudits, quan no violència explícita, són peces presents en la seva quotidianitat, assegura l'educadora. “Sovint tenen models superestereotipats del fet de ser trans o lesbiana, gai, bisexual o pansexual, i a Oasis troben en l'equip altres referents, que els ajuden a dir-se ‘puc ser LGTBI i tenir una vida que moli’”, afegeix, sobre el valor d'aquest espai, que transcendeix la seguretat i, sovint, esdevé d'apoderament.

“No coneixia gent de la meua edat que se sentís com jo i allà estàs en comunitat: t'ajuden i ajudes tu”, valora Carlos, que ha participat en les darreres tres edicions de les colònies. Enguany, ja és major d'edat i haurà de trobar altres oasis dins del moviment. “Per molt que tinguis una vida plena i que et sentis tranquil·líssima al teu torn, els espais de socialització del col·lectiu serveixen per trobar un espai entre iguals on apoderar-se des de la pròpia vivència i on compartir la sensació de ‘soc l'única que visc o soc així’, cosa que les persones LGBTI ens trobem sovint, i més en llocs rurals, com als pobles de l'entorn de Lleida ciutat”, destaca Maria Capell, presidenta de Colors de Ponent.

Si bé donar valor o no a participar en espais entre iguals del col·lectiu depèn de cada persona, hi ha condicions vitals que els fan percebre més necessaris. Una d'elles, ser migrada. Sovint, implica tenir una xarxa relacional precària i accentua el pes que, per a moltes, tenen les relacions forjades en espais de suport mutu. “Les persones LGBTI migrades solen viatjar soles, moltes no tenen contacte amb les seves famílies i la xarxa social que tindries si fossis heteronormativa ja no existeix”, exposa Rodrigo Araneda, president d'ACATHI. Per això, un dels objectius de l'entitat és generar vincles i promoure “noves formes de suport no controlades per l'associació”. “Hi ha comunitats de migrades que es presten molta ajuda però, alhora, la cohesió fa que hi hagi control social. I, si en la teua comunitat no està ben vist ser gai, lesbiana o trans, no ho serà tampoc aquí, motiu pel qual moltes persones no s'hi ajunten, per por que gent de la seva nacionalitat parlin de la seva realitat amb l'entorn de les seves famílies i generin perill a les persones que estimen”, exposa.

Alhora, Araneda emfatitza la necessitat que les entitats LGBTI treballin des de la interculturalitat per superar barreres amb què les persones no pertanyents a la cultura hegemònica solen topar. Unes barreres que en deixen moltes excloses, a la pràctica, dels espais segurs, fomentats des del teixit associatiu per encarar, amb menor malestar i major poder, habituals entorns de discriminació i violències.

Si bé donar valor o no a participar en espais entre iguals del col·lectiu depèn de cada persona, hi ha condicions vitals que els fan percebre més necessaris, com ser migrada

VINCLES QUE CUIDEN, CURES QUE POLITITZEN

“Putal!”. “Tilín, tilín”. Amb miralls a les mans, cinc dones caminen en cercle fins que, de nou: “Tilín, tilín”. Repica la campana que les duu a aturar-se i plantar-se els miralls davant dels rostres unes a altres. “No hauries d'haver nascut!”. “Quin horror!”. “Tilín, tilín”. Un “jo vaig parir un home”. Un “no em toquis”. Un “ja et trucarem” que la repassada de dalt a baix indica que mai arribarà.

Experiències fruit de la transfòbia quotidiana són la matèria primera del teatre fòrum que protagonitza el grup de dones de l'espai creatiu impulsat per Metges del Món, en el marc del projecte Trans Generant Salut. La iniciativa, paral·lela al treball d'incidència política d'aquest grup de dones trans, neix de la necessitat d'un espai “per a nosaltres; un espai per expressar-nos, per conèixer-nos, per divertir-nos i relaxar-nos”, expliquen. Tanmateix, a través del teatre de l'oprimit, compartir “les coses amb què hem de conviure” ha dut el grup a actuar, no només per a l'autocura, sinó també portes enfora, per transformar la realitat.

“Hi ha una part del treball més personal i emocional que és necessari que sigui no mixt [transgènere i cisgènere], com també és important que no ho sigui l'espai d'incidència política: elles escullen el missatge i la resta les acompanyem en l'acció”, explica Paula Mauro, tècnica de gènere de Metges del Món. Ara que ha finalitzat el projecte, el grup de dones continua trobant-se i es planteja constituir-se en associació per prosseguir el treball d'incidència política.

Tot i no ser-ne l'objectiu directe, els espais de sociabilització i suport entre iguals esdevenen caldo de cultiu de politització i, en molts casos, enforteixen l'activitat reivindicativa de les organitzacions i el múscul del moviment LGBTI. “Hi ha una part de l'apoderament que passa pels vincles d'afecte, per reconèixer l'altra i sentir-te reconeguda, part d'un grup”, explica Barrientos. Sense pretendre-ho, trobar un espai “on tenir vida social amb l'expressió de gènere que vols” va posar la llavor de la trajectòria activista de Sofia Bengoechea. Fa més d'una dècada, el boca-orella la va dur a l'espai de *cross-dressing* EnFemme. Anys més tard, en “sortiria de l'armari”, explica, el grup impulsor de l'entitat de defensa dels drets de les persones trans Generem!. “Arran de trobar-nos, de perdre pors, vergonyes i, sobretot, trobar referents, ens vam apoderar tant que volíem visibilitzar-nos i defensar els drets de les persones trans”, explica. “Unes agafades de les altres, acompanyant-nos, ara lluitem contra ‘el secret’ que ens duia a trobar-nos ‘clandestinament’ –reivindica Bengoechea–; ara ens diem ‘tinc dret a estar al carrer’ i ens hi estem, com a acte polític, perquè l'objectiu és que no calgui crear espais de seguretat per a les persones LGBTI, sinó que la societat sigui prou segura”.

Visibles des de la diversitat

_VÍCTOR YUSTRES @victoryus3

Des del carrer, la cultura i la memòria, les organitzacions LGBTI afronten el repte de continuar construint espais de visibilització, de creació de referents i d'apoderament col·lectiu

Més de 5.000 persones van manifestar-se a les Rambles de Barcelona l'any 1977 per reclamar l'alliberament sexual i de gènere. Aquella primera manifestació LGBTI de l'Estat espanyol, a més de voler derogar la llei franquista de "vagos y maleantes", tenia, fonamentalment, un objectiu que és encara prioritari per a les organitzacions LGBTI: visibilitzar i reivindicar públicament les realitats –compartides i també diverses– de les persones de sexualitats i gèneres no normatius i també les opressions que les travessen.

La visibilitat es guanya, entre altres àmbits, al carrer. Així ho pensa la Crida LGBTI, que organitza des de fa tres anys una manifestació nocturna en un barri diferent de Barcelona la vigília del 17 de maig, Dia Internacional contra l'Homofòbia i la Transfòbia. "Volem transmetre, nodrint-nos de les reivindicacions de les companyes feministes, que la nit és nostra i que cal trencar amb les agressions LGBTI-fòbiques al carrer i tenir espais d'oci nocturn on ens puguem sentir segures i no excloses", explica Pau Canals, membre del col·lectiu.

Sobretot al carrer és on es pateixen la gran majoria d'agressions. L'Observatori contra l'Homofòbia (OCH) contribueix a visibilitzar-les a l'informe "L'Estat de l'LGTTBI-fòbia a Catalunya". Segons Elena Longares, directora de l'estudi, aquesta eina serveix per mostrar que el nombre d'incidències que pateixen les persones de sexualitats i gèneres no normatius segueix sent elevat (111 casos d'LGTTBI-fòbia a Catalunya l'any 2017, un 32,2% més respecte a l'any anterior). "Hi ha persones que encara qüestionen les agressions. I no només es demostra que existeixen sinó que, de fet, sabem que hi ha un alt percentatge de persones agredides que no denuncia", recorda. Longares reconeix que l'informe de l'OCH serveix també per reclamar una resposta política: "Cal el desplegament de la Llei 11/2014, sobretot del règim sancionador. Aquesta llei és un instrument que ens donaria eines per combatre les agressions", apunta.

Les seves lluites i realitats es visibilitzen també en les diferents publicacions, revistes i butlletins de les entitats. Un exemple n'és la revista *InfoGai*, que s'edita fa més de 40 anys a Barcelona, es va crear al FAGC, la va continuar el Col·lectiu Gai de Barcelona i actualment la porta l'Associació 17 de Maig. "Les entitats hi

Manifestació contra l'LGTTBI-fòbia el 16 de maig a Barcelona
/ FREDDY DAVIES

expliquen i promocionen les seves accions, campanyes... Tot excepte les festes”, comenta Àlex San Rafael, editor de la revista, que compta actualment amb un grup d’una dotzena de col·laboradores que la fan possible. “L’objectiu és també sortir dels espais LGBTI i per això distribuïm a centres cívics, biblioteques, oficines d’atenció ciutadana i altres espais similars”, afegeix.

LA CULTURA: ESPAI PER VISIBILITZAR I TRENCAR NORMES

Un dels àmbits on s’han desenvolupat diversos projectes per mostrar realitats fora de la cisheteronorma és el cultural. La Mostra Internacional de Cinema Gai i Lesbià FIRE!!, organitzada pel Casal Lambda, és una de les finestres –en aquest cas audiovisual– perquè la societat pugui veure diferents realitats, lluites i opressions a la gran pantalla.

En l’àmbit cultural, però, no totes les lletres del grup LGBTI –com ja passa a la resta del moviment– estan igual de representades i reivindicades. Per això sorgeixen projectes com el festival VisibLES, organitzat per la Bonne –el Centre de Cultura de Dones Francesca Bonnemaison de Barcelona–, que reivindica un espai de visibilitat, de reconeixement, de trobada i d’enxarxament de dones lesbianes que es dediquen a l’àmbit de la cultura, des de la producció, la comunicació, les arts escèniques o els esdeveniments fins als activismes o resistències lesbianes. “Aquest festival ha evidenciat només en un parell d’anys que existeix una producció cultural lesbiana molt rica i heterogènia”, expressa Marta Vergonyós, directora de la Bonne i del festival VisibLES. “Un dels nostres reptes és que els escenaris de producció cultural coneguin el programa del festival i, a l’hora de pensar la seva programació, tinguin en compte les produccions fetes per dones lesbianes i introdueixin produccions culturals que incorporin mirades fora del marc de l’heteronormativitat i els codis patriarcals”, apunta Vergonyós.

En una línia cultural similar i també a la Bonne es troba el projecte Cultura Trans, creat l’any 2011, que té com a objectiu mostrar formes de visibilitat trans fora de la norma i promoure nous referents mitjançant l’art, la cultura o l’oci. “Els mitjans de comunicació i la cultura hegemònica reproduïxen sovint un model trans força homogeni i, a més, biomèdic i patològitzador”, afirma Miquel Missé, un dels impulsors del projecte. Missé pensa que cal “popularitzar nous relats i visions del fet trans”, i aposta per sobrepassar el format jornades i organitzar esdeveniments culturals, com per exemple el Cabaret Trans. El projecte impulsa també el cicle “Pantalla Trans” dins del Festival FIRE!!, una selecció de pel·lícules que mostren la qüestió amb complexitat, fugint d’estereotips i més enllà de normes i patrons.

MOSTRAR LES INTERESECCIONALITATS

Hi ha altres col·lectius que lluiten per visibilitzar i reivindicar les seves realitats concretes dins del mateix moviment LGBTI. En el cas de les persones migrants i refugiades, or-

Un dels àmbits on s’han desenvolupat diversos projectes per mostrar realitats fora de la cisheteronorma és el cultural, com la Mostra Internacional de Cinema Gai i Lesbià FIRE!! i el festival VisibLES

ganitzacions com ACATHI treballen per abordar, des d’una mirada interseccional, les dificultats tenint en compte les diversitats de raça, ètnia, procedència o idioma. També arran de la deportació d’un noi gai marroquí, empresonat al CIE de la Zona Franca de Barcelona, es va crear un grup dins la Tancada Migrant per buscar solucions a les agressions que pateixen les persones LGBTI migrades i refugiades, però també per veure què estan tractant els col·lectius en aquest àmbit. “Volem veure si els col·lectius LGBTI afinen la mirada antiracista a l’hora de plantejar les seves accions i estratègies i trobar maneres de treballar conjuntament per enriquir les lluites”, assegura Juan Àvila, activista del grup LGTBQ+ de la Tancada Migrant.

Altres organitzacions també fan activisme per posar sobre la taula les realitats i opressions específiques que pateixen i que, sovint, queden relegades a un segon pla o invisibilitzades dins les reivindicacions del moviment. En són exemples l’associació Ververipen, que reivindica la diversitat sexual i de gènere dins del poble roma, o l’activisme de les treballadores sexuals trans, entre d’altres.

RECUPERAR LA MEMÒRIA

Una altra manera de visibilització del moviment LGBTI passa per reivindicar i recuperar una memòria històrica pròpia. Tot i haver celebrat l’any 2017 els 40 anys de la primera manifestació a l’Estat espanyol, organitzacions com el Front d’Alliberament Gai de Catalunya (FAGC) reivindiquen que són pocs els reconeixements visibles de la lluita als carrers. Una glorieta al parc de la Ciutadella en record de la trans Sònia –assassinada per un grup de feixistes l’any 1991–, un pati interior amb el nom de Lesbos i un monument en reconeixement a les activistes i entitats LGBTI a Ripollet són segurament els únics homenatges que es coneixen. També l’Observatori contra l’Homofòbia entrega anualment els premis “17 de maig”, en reconeixement a la tasca, la trajectòria i les accions encaminades a combatre la LGBTI-fòbia a Catalunya.

Per la seva banda, el Casal Lambda contribueix a conservar i difondre la memòria del moviment i posa a disposició un dels arxius més grans d’Europa en temes de documentació LGBTI. “Volem que sigui una eina que estigui digitalitzada i sigui de consulta popular entre la ciutadania”, expressa Maria Pujol, membre de la comissió permanent del Casal Lambda. “És un arxiu que incorpora documentals, reculls de premsa, cartelleria... Cal que sigui un mitjà educatiu, a més d’una eina documental”, afegeix.

Des del carrer, la cultura, la memòria o dins del mateix moviment, les organitzacions LGBTI tenen el repte de continuar construint espais de visibilització, de creació de referents i d’apoderament col·lectiu lluny de la LGBTI-fòbia.

Directa

LA DIRECTA, PERIODISME COOPERATIU PER LA TRANSFORMACIÓ SOCIAL

La Directa som un mitjà de comunicació en català d'actualitat, investigació, debat i anàlisi. Amb més de dotze anys d'experiència i amb vocació de contribuir a la transformació social, volem exercir la funció de denunciar els abusos i les injustícies i potenciar les pràctiques transformadores.

El nostre marc de referència són els territoris de parla catalana, per això tenim una xarxa de nuclis territorials i col·laboradores teixida des de l'inici del projecte.

Per garantir la independència editorial del mitjà, el 73% del nostre finançament prové de les més de 2.700 subscripcions que tenim actualment.

QUINS VALORS ENS GUIEN?

- Entenem la comunicació com una eina de transformació social i no com una simple mercaderia o un negoci.
- Practiquem l'autogestió per construir un projecte que creix des de la base.
- Advoquem per la cooperació amb altres col·lectius i entitats amb qui compartim valors per augmentar la incidència social del projecte.
- Creiem en sistemes de presa de decisió col·lectius i en l'assemblea com a mecanisme de radicalitat democràtica.

SUBSCRIU-T'HI!

www.directa.cat/subscripcio

MODALITATS DE SUBSCRIPCIÓ

ANUAL WEB 40 €

ANUAL PAPER + WEB 75 €

ANUAL SOLIDÀRIA 140 €

CONTACTE

Riego, 37, baixos esquerra
08014 Barcelona
Tel: 935 270 982
Mòbil: 661 493 117
directa@directa.cat

AMB LA COL·LABORACIÓ I EL FINANÇAMENT DE:

